

Cvičení 7

Programování s omezujícími podmínkami

Roman Barták

Katedra teoretické informatiky a matematické logiky

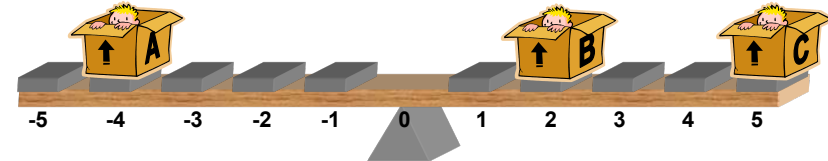
roman.bartak@mff.cuni.cz
http://ktiml.mff.cuni.cz/~bartak

Pohoupejte nás

Zadání:

Adam (36 kg), Boris (32 kg) a Cecil (16 kg) se chtějí usadit na houpačku s deseti sedáčky tak, aby houpačka byla vyvážená a měli mezi sebou vždy alespoň dvě sedačky.

CSP model:

A,B,C in -5..5

pozice na houpačce

$$36*A + 32*B + 16*C = 0$$

vyvážený stav

$$|A-B| > 2, |A-C| > 2, |B-C| > 2$$

minimální vzdálenosti

Programování s omezujícími podmínkami, Roman Barták

Pohoupejte nás implementace

```
:-use_module(library(clpfd)).
seesaw(Sol):-
    Sol = [A,B,C],
    domain(Sol,-5,5),
    36*A+32*B+16*C #= 0,
    abs(A-B)#>2, abs(A-C)#>2, abs(B-C)#>2,
    labeling([ff],Sol).
```

?- seesaw(X).

```
X = [-4,2,5] ? ;
X = [-4,4,1] ? ;
X = [-4,5,-1] ? ;
X = [4,-5,1] ? ;
X = [4,-4,-1] ? ;
X = [4,-2,-5] ? ;
```

no

Odstranění symetrií

velice důležité pro zmenšení prohledávaného prostoru

```
:-use_module(library(clpfd)).
seesaw(Sol):-
    Sol = [A,B,C],
    domain(Sol,-5,5),
    A #< 0,
    36*A+32*B+16*C #= 0,
    abs(A-B)#>2, abs(A-C)#>2, abs(B-C)#>2,
    labeling([ff],Sol).
```

?- seesaw(X).

```
X = [-4,2,5] ? ;
X = [-4,4,1] ? ;
X = [-4,5,-1] ? ;
```

no

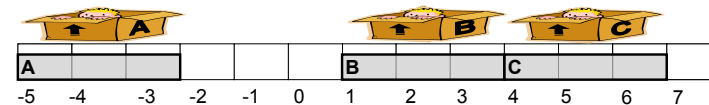
Programování s omezujícími podmínkami, Roman Barták

Pohoupejte nás z jiného pohledu

```
domain([A,B,C],-5,5),
A #< 0,
36*A+32*B+16*C #= 0,
abs(A-B)#>2,
abs(A-C)#>2,
abs(B-C)#>2
```

```
A in -4..0
B in -1..5
C in -5..5
```

Množina podobných podmínek často indikuje podproblém, který může být reprezentován pomocí **globální podmínky**.

Můžeme používat globální podmínky popisující alokaci aktivit na unární zdroj.

```
domain([A,B,C],-5,5),
A #< 0,
36*A+32*B+16*C #= 0,
serialized([A,B,C],[3,3,3],[1])
```


startovní čas

trvání

precedence

```
A in -4..0
B in -1..5
C in (-5..-3) \ (-1..5)
```

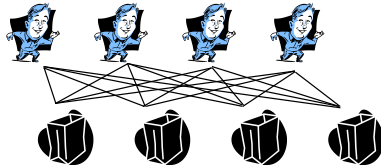
Programování s omezujícími podmínkami, Roman Barták

Přirazovací problém

Zadání:

Přiradte čtyři pracovníky na výrobu čtyř produktů tak, že každý pracovník dělá jeden produkt a každý produkt je vyráběn jedním pracovníkem. Efektivita výroby je dána následující tabulkou a celková efektivita musí být minimálně 19.

	P1	P2	P3	P4
W1	7	1	3	4
W2	8	2	5	1
W3	4	3	7	2
W4	3	1	6	3

CSP model:

W1,W2,W3,W4 in 1..4
 all_different([W1,W2,W3,W4])
 $T_{1,W1} + T_{2,W2} + T_{3,W3} + T_{4,W4} \geq 19$

produkt pro pracovníka
 různé produkty
 celková efektivita

Programování s omezujícími podmínkami, Roman Barták

Přirazovací problém implementace


```
:-use_module(library(clpfd)).

allocation(Sol):-
    Sol = [W1,W2,W3,W4],

    domain(Sol,1,4),
    all_different(Sol),
    element(W1,[7,1,3,4],EW1),
    element(W2,[8,2,5,1],EW2),
    element(W3,[4,3,7,2],EW3),
    element(W4,[3,2,6,3],EW4),
    EW1+EW2+EW3+EW4 #>= 19,

    labeling([ff],Sol).
```

```
?- allocation(X).
X = [1,2,3,4] ? ; 19
X = [2,1,3,4] ? ; 19
X = [4,1,2,3] ? ; 21
X = [4,1,3,2] ? ; 21
no
```

Optimalizace pomocí B&B

```
EW1+EW2+EW3+EW4 #= E,
maximize(labeling([ff],Sol),E).
```

```
?- allocation(X).
X = [4,1,2,3] ? ;
no
```

Jak to funguje?

- najdi první korektní ohodnocení proměnných
- najdi lepší ohodnocení proměnných
- opakuj dokud existuje nějaké ohodnocení

Programování s omezujícími podmínkami, Roman Barták

Přirazovací problém

duální model

Proč přirazujeme produkt pracovníkům?

Nemohli bychom to udělat obráceně, tj. přirazovat pracovníky na produkty?

Samozřejmě, že můžeme **prohodit roli proměnných a hodnot!**

Získaný model se potom nazývá **duální model**.

```
:-use_module(library(clpfd)).

allocation_dual(Products):-
    Products = [P1,P2,P3,P4],

    domain(Products,1,4),
    all_different(Products),
    element(P1,[7,8,4,3],EP1),
    element(P2,[1,2,3,1],EP2),
    element(P3,[3,5,7,6],EP3),
    element(P4,[4,1,2,3],EP4),
    EP1+EP2+EP3+EP4 #>= 19,

    labeling([ff],Products).
```

Počet bodů volby

Primární model 15
 Duální model 11

P1 in 1..2
 P2 in 1..4
 P3 in 2..4
 P4 in 1..4

A jaký model je lepší?

V tomto konkrétním případě propaguje duální model dříve, a proto ho lze považovat za lepší.

Programování s omezujícími podmínkami, Roman Barták

Přirazovací problém

skládání modelů

Abychom získali lepší ořezání domén, můžeme oba modely kombinovat v jednom modelu.

```
:-use_module(library(clpfd)). SICStus
allocation_combined(Workers):-
    Workers= [W1,W2,W3,W4],
    domain(Workers,1,4),
    all_different(Workers),
    element(W1,[7,1,3,4],EW1),
    element(W2,[8,2,5,1],EW2),
    element(W3,[4,3,7,2],EW3),
    element(W4,[3,1,6,3],EW4),
    EW1+EW2+EW3+EW4 #>= 19,

    Products = [P1,P2,P3,P4],
    domain(Products,1,4),
    all_different(Products),
    element(P1,[7,8,4,3],EP1),
    element(P2,[1,2,3,1],EP2),
    element(P3,[3,5,7,6],EP3),
    element(P4,[4,1,2,3],EP4),
    EP1+EP2+EP3+EP4 #>= 19,

    assignment(Workers,Products),

    labeling([ff],Workers).
```

Primární model

W1 in (1..2) \ {4}
 W2 in 1..4
 W3 in 2..4
 W4 in 2..4

Duální model (redundantní)

P1 in 1..2
 P2 in 1..4
 P3 in 2..4
 P4 in 1..4

Tunelovací podmínka

Řešení jednoho modelu stačí

Programování s omezujícími podmínkami, Roman Barták

Golombovo pravítko

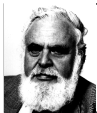
Pravítko s M značkami umístěnými tak, že vzájemné vzdálenosti mezi dvojicemi značek jsou navzájem různé.

Optimální pravítko má nejkratší možnou délku.

Pro $M \geq 16$ těžké, pro $M \geq 24$ není znám exaktní algoritmus!

Použití v radioastronomii.

Solomon W. Golomb
Professor
University of Southern California
<http://csi.usc.edu/faculty/golomb.html>

marks length found by	provided by	comments
1	0	trivial
2	1	trivial
3	3	trivial
4	6	trivial
5	11	1952 WB 1967 RB hand search
6	17	1952 WB 1967 RB hand search
7	25	1952 WB 1967 RB hand search
8	34	1952 WB 1972 WM hand search
9	44	1972 WM 1972 WM computer search
10	55	1967 RB 1972 WM projective plane construction p=9
11	72	1967 RB 1972 WM projective plane construction p=11
12	85	1967 RB 1979 RL projective plane construction p=11
13	106	1981 RL 1981 RL computer search
14	127	1967 RB 1985 RL projective plane construction p=13
15	151	1985 RL 1985 RL computer search
16	177	1986 RL 1986 RL computer search
17	199	1984? AH 1993 OS affine plane construction p=17
18	216	1967 RB 1993 OS projective plane construction p=17
19	246	1967 RB 1994 DM projective plane construction p=19
20	283	1967 RB 1997 GV projective plane construction p=19
21	333	1967 RB 1998 GV projective plane construction p=23
22	356	1947 AH 1999 GV affine plane construction p=23
23	372	1967 RB 1999 GV projective plane construction p=23
24	425	1967 RB 1999 GV projective plane construction p=23

Programování s omezeními podmínkami, Roman Barták

Golombovo pravítko

CSP model

Základní model:

Proměnné X_1, \dots, X_M s doménou $0..M*M$
 $X_1 = 0$ začátek pravítka
 $X_1 < X_2 < \dots < X_M$ odstranění permutací
 $\forall i < j D_{i,j} = X_j - X_i$ proměnné pro rozdíly
 $\text{all_different}(\{D_{1,2}, D_{1,3}, \dots, D_{1,M}, D_{2,3}, \dots, D_{M,M-1}\})$

Rozšíření modelu:

$D_{1,2} < D_{M,M-1}$ odstranění symetrie

přesnější meze pro $D_{i,j}$

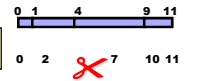
$$D_{i,j} = D_{i,i+1} + D_{i+1,i+2} + \dots + D_{j-1,j}$$

Tedy $D_{i,j} \geq \sum_{j-i} = (j-i)*(j-i+1)/2$ dolní mez

$$X_M = X_M - X_1 = D_{1,M} = D_{1,2} + D_{2,3} + \dots + D_{i-1,i} + D_{i,j} + D_{j,j+1} + \dots + D_{M-1,M}$$

$$D_{i,j} = X_M - (D_{1,2} + \dots + D_{i-1,i} + D_{j,j+1} + \dots + D_{M-1,M})$$

Tedy $D_{i,j} \leq X_M - (M-1-j+i)*(M-j+i)/2$ horní mez

Programování s omezeními podmínkami, Roman Barták

Golombovo pravítko

výsledky

Jaký je efekt různých modelů?

	základní model	základní model + symetrie	základní model + symetrie + meze
7	220	80	30
8	1 462	611	190
9	13 690	5 438	1 001
10	120 363	49 971	7 011
11	2 480 216	985 237	170 495

čas v milisekundách na Mobile Pentium 4-M 1.70 GHz, 768 MB RAM

Jaký je efekt různých prohledávacích strategií?

	fail first			leftmost first		
	enum	step	bisect	enum	step	bisect
7	40	60	40	30	30	30
8	390	370	350	220	190	200
9	2 664	2 384	2 113	1 182	1 001	921
10	20 870	17 545	14 982	8 782	7 011	6 430
11	1 004 515	906 323	779 851	209 251	170 495	159 559

čas v milisekundách na Mobile Pentium 4-M 1.70 GHz, 768 MB RAM

Programování s omezeními podmínkami, Roman Barták

Poznámky k modelování

- Určení výsledné efektivity různých modelů je těžký úkol, jehož splnění vyžaduje **znalost** chování **řešiče podmínek**.
- Obvykle je nejlepším modelem ten, který **propaguje dříve**.

- Několik **pravidel** pro modelování s podmínkami:

- globální podmínky**
 - (+) posilují propagaci při dobré efektivitě
- odstranění symetrií**
 - (+) redukuje prohledávaný prostor
- redundantní podmínky**
 - (+) posilují propagaci
 - (-) ale přidávají další náklady

Příklad: duální model

Programování s omezeními podmínkami, Roman Barták